

Handläggare: Susanne Kurtson
Telefon: 08 -508 03 379

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om Arkitektur Stockholm - En strategi för stadens gestaltning

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningen tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Maria Häggblom
Stadsdelsdirektör

Christina Heglert
Avdelningschef

Bilagor

1. Arkitektur Stockholm - En strategi för stadens gestaltning. Samrådsförslag juni 2011, Stadsbyggnadskontoret.

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontorets planavdelning har begärt ett yttrande om Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens gestaltning. Dokumentet är ett tematiskt tillägg till Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm. Arkitektur Stockholm är en samlande benämning och avser att omfatta dokument som ska ligga till grund för stadens gestaltning.

Förvaltningen ställer sig positiv till många av riktlinjerna i dokumentet och har ytterligare förslag på avsnitt om grönområden där förvaltningen vill se en plan över användningsområden där en dialog skett med medborgarna. Överhuvudtaget bör dialog och samrådsformer utvecklas för att fungera i mångkulturella sammanhang.

Förvaltningen ser positivt på kompletteringsbebyggelse med olika upplåtelseformer som ett sätt att minska sociala och ekonomiska klyftor mellan stadens olika delar, liksom att koppla ihop stadens olika delar och minska barriäreffekter från vägar, tunnelbanor och tåg.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategiska staben

Ärendet

Stadsbyggnadskontorets planavdelning har bjudit in Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning att lämna synpunkter på Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens gestaltning, samrådsförslag juni 2011 i syfte att förbättra samrådsförslaget.

Arkitektur Stockholm är en samlande benämning och avser att omfatta dokument som ska ligga till grund för stadens gestaltning. Det ska även utgöra en plattform för debatt kring Stockholms utveckling och vänder sig till stadens invånare, politiker, tjänstemän samt privata och offentliga aktörer inom planering, förvaltning och byggsektorn.

Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm innehåller fyra stadsutvecklingsstrategier som utgångspunkt för de riktlinjer som formuleras i Arkitektur Stockholm.

1. Fortsätt förstärka centrala Stockholm

En tät stad ger förutsättningar för hållbart resande och knyter samman områden som tidigare varit avskilda från varandra. Närförorter ska utvecklas och stadsutvecklingsområden ska knytas samman med befintliga stadsdelar. Även i nuvarande närförorter ska en sammanhållen, tät och levande stadsmiljö planeras.

2. Satsa på attraktiva tyngdpunkter

Respektive stadsdels karaktär är basen i planeringen, dock finns i stadsdelar från åren 1960-70 brister av strukturell karaktär, till exempel otydliga samband med omgivande stadsdelar. Det kommer att krävas omfattande förändringar i den fysiska miljön för att överbrygga barriäreffekter som trafikleder och tunnelbana orsakar. Överdäckningar samt bebyggelse kring överdimensionerade gator för att skapa inbjudande gaturum är exempel som ska studeras. Ensidig bebyggelse ska

kompletteras med ett mer varierat utbud av bostäder och olika upplåtelseformer. Mindre värdefulla grönområden kan tas i anspråk.

3. Koppla samman stadens delar

Utbyggnad av kollektivtrafik och kommunikationsstråk mellan ytterstadens tyngdpunkter ska ske samordnat med ny bebyggelse för att skapa attraktiva och sammanhängande miljöer.

4. Främja en levande stadsmiljö i hela staden

Utformningen av gator, torg och parker ska generellt hålla en hög ambitionsnivå. Ytor för lek och rekreation ska prioriteras och parkering främst ske under marknivå.

Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens gestaltning vill beskriva Stockholms grundläggande värden och hur arkitekturen kan fungera som verktyg för att främja en långsiktig hållbar utveckling i enlighet med stadens visioner och översiktsplanens mål. Det vill också visa värdet av arkitektonisk kvalitet, med vilket menas en byggnad, park- eller gatumiljö som ges en medveten gestaltning med utgångspunkt i platsens förutsättningar och där estetik, funktion och teknik bildar en helhetslösning.

Det kan handla om att skapa inbjudande och tillåtande offentliga rum som främjar möten mellan människor och ett rikt stadsliv. Stockholm strävar till exempel att bli världens mest tillgängliga huvudstad för personer med olika funktionsnedsättningar. När många människor rör sig ute ökar tryggheten och den sociala kontrollen.

Vid förtätningar bör gestaltningen utgå ifrån stadsdelens kvaliteter, förutsättningar och samband med den övriga staden. Stockholms stadsbyggande och samhällsplanering ska utgå från en livskostnadscykel som innebär att kostnaden för husets eller anläggningens hela livslängd står i fokus. Miljöanpassat byggande och energieffektiva lösningar innebär utmaningar som planterbara tak och solpaneler. Ny teknik och material öppnar för nya gestaltningsmöjligheter och nyskapande formspråk.

Staden har olika verktyg för att uppnå hög kvalitet. Planmonopolet är ett starkt verktyg såväl för att formulera kvalitetskrav i detaljplaneprocessen som för att följa upp bygglovsgivningen. Önskemål kan inkluderas redan i markanvisningen.

Dialog med berörda parter ska inledas tidigt i processen. Fler parter kan bidra till fördjupad diskussion som till exempel universitet och högskolor. Återföring av erfarenheter från genomförda projekt är en viktig del i att effektivisera processer samt höja kvaliteten. Staden bör tillsammans med andra aktörer utveckla utvärderingsmetoder för lärandeprocessen. Upphandlingsformerna bör utvecklas för att få fram bästa lösningarna. Arkitekttävlingar kan stimulera den öppna debatten kring alternativa lösningar och ökar möjligheten till kunskapsinhämtning från internationella arkitektkontor.

Förvaltningens förslag till yttrande

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har tagit del av Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens förvaltning. Förvaltningen ställer sig positiv till många av de riktlinjer som presenteras i dokumentet.

Spånga-Tensta är till vissa delar en stadsdel med de strukturella barriärer som Arkitektur Stockholm beskriver för 1960-70 tals områden. Förvaltningen anser att strategin att kompletteringsbygga med olika boende- och upplåtelseformer är angelägen för att minska de sociala och ekonomiska skillnaderna mellan stadens olika delar. Strategin att koppla ihop stadens olika delar och skapa en tätare och mer sammanhållen miljö kan vara ett led i att minska det sociala och ekonomiska utanförskapet. Spånga-Tensta skulle gynnas av att arbetsplatser, handel och servicefunktioner integreras i stadsrummet.

Dialogformer bör utvecklas för att ge resultat i en mångkulturell miljö. I planering av offentliga rummet är det viktigt att stadsdelens medborgare blir delaktiga. Järvadialogen som genomfördes i stadsdelarna runt Järvafältet under åren 2009 och 2010 är ett exempel på metoder för medborgardialog.

Förvaltningen anser att en plan över grönområdenas användning och värde bör tas fram innan grönområden tas i anspråk för ny bebyggelse. Planen bör tas fram i dialog med stadsdelens medborgare.

Förvaltningen ser positivt på att uppmuntra tävling som upphandlingsform och då ta vara på internationella erfarenheter av byggande för att bidra till ökad mångfald och minskade klyftor mellan olika delar av staden.

Då all ny bebyggelse ska bidra till ett hållbart Stockholm, måste de boende vara delaktiga i processen för att den ska bli framgångsrik. En plan för utbildning och information i samband med inflyttning till nytt miljövänligt boende kan bidra till mer ansvarstagande för närmiljön.